

Jaarverslag Commissie van Toezicht

PI Lelystad

2025

Utrecht, 23 juli 2026

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2025 van de Commissie van Toezicht van de Penitentiaire Inrichting Lelystad. Hierin zullen de belangrijkste zaken die het afgelopen jaar zijn voorgevallen aan de orde komen. Ten aanzien van het aantal van de door onze Commissie van Toezicht in het afgelopen jaar ontvangen klachten en de wijze van afhandeling daarvan verwijzen wij u graag naar de inhoud van dit verslag.

dhr. mr. E.W. Akkerman,

voorzitter Commissie van Toezicht

Inhoud

Voorwoord	2
1) Commissie van Toezicht PI Lelystad	4
1.1 De inrichting PI Lelystad.....	4
1.2 De leden van de Commissie van Toezicht.....	4
1.3 Vergaderingen en andere relevante overleggen	6
1.4 Deskundigheidsbevordering	6
2) De toezichthoudende taak	8
2.1 Het maandcommissariaat.....	8
2.1.1. De maandcommissarissen	8
2.1.2 Werkwijze toezichthoudende taak	8
2.2 Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma.....	9
3) De rechtsprekende taak	11
3.1 De beklagvoorzitters	11
3.2 De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie	11
3.2.1 Beklagzittingen	11
3.2.2 Klachten	12
4. De adviestaak	15
4.1 Sociale veiligheid	15
4.1.1 Werkwijze	15
4.1.2 Meldingen en afhandeling.....	16
4.2 Overig advies	16
5. Overige vermeldingswaardige activiteiten en gebeurtenissen	17
6. Algemene conclusie	20
7. Bijlagen	21
Bijlage 1: Managementoverzicht 2025	22
Bijlage 2: Totaaloverzicht 2025	23

1) Commissie van Toezicht PI Lelystad

1.1 De inrichting PI Lelystad

Naam:	Penitenciaire Inrichting Lelystad
Bestemming:	Huis van Bewaring (HvB) Gevangenis
Aantal detentieplaatsen:	Maximale capaciteit 652 (volgens de landkaart 684)

1.2 De leden van de Commissie van Toezicht

De Commissie van Toezicht houdt toezicht op de wijze waarop de directie en medewerkers van de PI de tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming van de diverse ingeslotenen verblijvende in PI Lelystad uitvoert.

Uit art. 11 lid 3 van de Penitenciaire maatregel volgt dat de Commissie van Toezicht zo breed mogelijk is samengesteld. Van elke commissie maken in elk geval deel uit: een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht; een advocaat; een medicus en een deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk. De leden met deze achtergrond zullen hieronder apart vermeld worden.

Rol	Naam
Voorzitter Tevens een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	dhr. mr. E.W. Akkerman (lid sinds 1 januari 2012 voorzitter sinds 1 december 2021)
Plaatsvervangend voorzitter Tevens een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	mw. mr. A. de Gooijer (lid sinds 1 januari 2020 plv. voorzitter sinds november 2023)
Leden:	
Een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	dhr. mr. R. Appels (lid sinds 1 juli 2022)
Advocaat	mw. mr. K.C. van Hoogmoed (lid sinds 1 september 2022)
Advocaat	mw. mr. Y. Hamelzky (lid sinds 1 december 2021)
Medicus	dhr. B.F. Schäffner (lid sinds 1 augustus 2020)

Deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk	mw. M.W. van Egteren (lid sinds 21 maart 2024)
Deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk	mw. W.G. Douma (lid sinds 1 september 2020)
Deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk	mw. mr. M.P.M. van Deursen (lid sinds 1 april 2022)
Algemeen lid	mw. J. Tromp (lid sinds 22 november 2018)
Algemeen lid	dhr. H.Y.E. Tang (lid sinds 1 maart 2020)
Algemeen lid	mw. mr. N.A. Berghuis (lid sinds 1 april 2021)
Algemeen lid	dhr. drs. H.A. van der Meulen (lid sinds 21 maart 2024)
Algemeen lid	mw. mr. A.C. Waterman (lid sinds 1 oktober 2025)
Algemeen lid	dhr. A.D. Foppen (lid sinds 1 november 2025)
Algemeen lid	dhr. L.A. Breeuwsma (lid sinds 1 oktober 2025)
Ambtelijk secretaris	mw. mr. V. Evers (sinds 1 april 2023)
Ambtelijk secretaris	mw. mr. I.L. Stierhout (sinds 1 december 2024)

In 2025 hebben twee leden de commissie verlaten. Dit zijn: mw. W.G. Douma en dhr. H.Y.E. Tang.

In 2025 zijn drie nieuwe leden toegetreden tot de commissie. Dit zijn: mw. mr. A.C. Waterman, dhr. A.D. Foppen en dhr. L.A. Breeuwsma.

Lid mw. mr. Y. Hamelzky is dit jaar gestopt met de werkzaamheden als maandcommissaris en volledig ingezet als beklagvoorzitter.

Gedurende het verslagjaar is de commissie ondersteund door het bureau commissies van toezicht van de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht. Daarnaast heeft mw. mr.

S.D. Pronk, vanuit het kabinet RC de commissie ondersteund door op te treden als secretaris bij enkele beklagzittingen.

1.3 Vergaderingen en andere relevante overleggen

Vergaderingen commissie en directie

In het verslagjaar hebben twaalf vergaderingen plaatsgevonden. Deze vergaderingen vonden aansluitend aan een zitting in de inrichting plaats. Hiervan waren acht vergaderingen geheel gezamenlijk met de commissie en de directie. En vier vergaderingen waren onderverdeeld in een gedeelte van de commissie en de directie gezamenlijk, en een gedeelte van de commissie zonder de directie.

Voorzittersoverleg

Elke twee maanden is er een overleg gehouden met alle beklagvoorzitters en de twee secretarissen. Dit overleg is digitaal.

Overleg maandcommissarissen

Elke maand is er een overleg gehouden met alle maandcommissarissen. Dit overleg is digitaal.

Overleg klachtvermindering

Eens in de vier maanden heeft er een overleg in de inrichting plaatsgevonden, waarbij besproken is hoe de klachten verminderd kunnen worden. Hierbij waren vanuit de inrichting aanwezig: een plaatsvervangend vestigingsdirecteur, juridische zaken, één of twee afdelingshoofden en de klachtenfunctionaris. Vanuit de commissie waren hierbij aanwezig: de voorzitter dan wel plaatsvervangend voorzitter, één of twee maandcommissarissen en de secretaris.

1.4 Deskundigheidsbevordering

In het kader van de deskundigheidsbevordering van de commissie hebben de voorzitter, leden en secretarissen verschillende bijeenkomsten en cursussen bijgewoond gedurende het verslagjaar, zoals:

- de secretarissen namen deel aan de landelijke secretarissendag op 25 maart 2025. Op deze dag is actuele jurisprudentie van de beroepscommissie van de RSJ besproken, was er een presentatie over AI & ChatGPT en hebben drie casemanagers verteld over hun rol binnen detentie. Ook was er gelegenheid voor kennisuitwisseling tussen de secretarissen;
- enkele leden en de secretarissen namen deel aan de Landelijke Themadag op 13 juni 2025;

- op 28 oktober 2025 hebben de secretarissen met alle secretarissen van het Bureau Midden-Nederland een bezoek gebracht aan de PI Veenhuizen. Op de locatie Esserheem is een rondleiding gegeven en heeft de plv. directeur een presentatie verzorgd waarbij ook aandacht werd besteed aan het werk van de CvT;
- op 3 december 2025 heeft de hele commissie van toezicht een bezoek gebracht aan de PI Heerhugowaard. In de PI heeft de commissie een rondleiding gekregen en heeft de plv. directeur een presentatie verzorgd over de PI. Ook is er gesproken over de werkwijze van de verschillende CvT's;
- begin 2025 hebben de portefeuillehouders sociale veiligheid een pilottraining sociale veiligheid gevolgd;
- in november 2025 heeft een lid de training integriteit en ongepast gedrag van Radar Vertige gevolgd.
- in 2025 heeft een lid de training Penitentiaire beginselenwet voor CvT en leidinggevend en gevolgd.

2) De toezichhoudende taak

2.1 Het maandcommissariaat

2.1.1. De maandcommissarissen

De commissie heeft tien leden die als maandcommissaris fungeren. Dit zijn:

- Mw. J. Tromp;
- mw. W.G. Douma;
- dhr. B.F. Schäffner;
- dhr. H.Y.E. Tang;
- mw. mr. M.P.M. van Deursen;
- dhr. drs. H.A. van der Meulen;
- mw. M.W. van Egteren;
- mw. mr. A.C. Waterman;
- dhr. A.D. Foppen en
- dhr. L.A. Breeuwsma.

2.1.2 Werkwijze toezichhoudende taak

Maandelijks bezoekt de maandcommissaris de inrichting om de toezichhoudende taak van de commissie uit te voeren. Hieronder staat de werkwijze van de maandcommissaris stapsgewijs beschreven.

1. De maandcommissaris bezoekt minimaal 2 keer per maand de inrichting. In praktijk blijkt dit tenminste één keer per week te zijn. Gelet op het toegenomen aantal klachten is veelal ook de reserve-maandcommissaris gedurende de maand actief. In onderling overleg worden de klachten en grieven verdeeld.
2. De administratie verzendt de door haar ontvangen klaagschriften, die voor bemiddeling in aanmerking komen, aan de maandcommissaris.
3. De maandcommissaris bezoekt -indien gewenst- de vestigingsdirecteur alvorens het gesprek met de gedetineerde plaatsvindt, en stippelt ter plekke een route door de inrichting uit.
4. De maandcommissaris bezoekt -indien wenselijk- gedetineerden die in de strafcel verblijven. Voorts besteedt de maandcommissaris tijdens zijn of haar bezoek aandacht aan de signalerende taak en is alert op zaken die binnen de commissievergadering besproken zijn of besproken dienen te worden.
5. De maandcommissaris stimuleert de gedetineerden om problemen in de inrichting op een zo laag mogelijk niveau op te lossen; in eerste instantie op de afdeling waar het probleem speelt. De maandcommissaris verwijst zo nodig naar de beklagcommissie of de GedeCo. De maandcommissaris probeert zoveel mogelijk de

problemen, die met de gedetineerden zijn besproken, direct op te lossen door contact op te nemen met de verantwoordelijken. Belangrijke en/of structurele problemen worden in de vergadering van de commissie besproken.

6. De maandcommissaris brengt indien nodig tevens een bezoek aan het afdelingshoofd en/of de vestigingsdirecteur. De klacht wordt dan besproken. Vervolgens vindt terugkoppeling naar de gedetineerde plaats.
7. De maandcommissaris maakt van zijn of haar bevindingen zo spoedig mogelijk een verslag en zendt dit de secretaris toe.
8. De secretaris voegt een kopie van het verslag bij de stukken voor de eerstvolgende vergadering van de commissie.
9. Indien nodig, volgt er na het bezoek van de maandcommissaris een schriftelijke reactie aan de gedetineerde.
10. De secretaris onderneemt actie voor klachten waarvan uit het verslag blijkt dat bemiddeling niet is gelukt. Hiervoor zijn twee mogelijkheden. Ten eerste kunnen deze klachten op een beklagzitting gepland worden. In dat geval worden er inlichtingen opgevraagd bij de directie. Daarbij worden zowel de gedetineerde als directie van de geplande zittingsdatum op de hoogte gesteld. Ten tweede kunnen deze klachten buiten zitting worden afgedaan.
11. De maandcommissaris probeert tijdens zijn of haar bezoek aan de inrichting de sfeer waar te nemen door de afdelingen te bezoeken, rond te lopen en te praten met zowel het personeel als de gedetineerden. Hiertoe zorgt de maandcommissaris dat alle afdelingen binnen de inrichting, inclusief de isoleerafdeling, ten minste één keer in de maand door hem worden bezocht.

De maandcommissaris heeft daarnaast de isoleerafdeling maandelijks bezocht. Tijdens de maandelijkse vergadering van de commissie worden de isoplaatsingen besproken door een vast commissielid en worden de bijzonderheden toegelicht.

Daarnaast vindt er maandelijks de GedeCo (Gedetineerdencommissie) plaats, hier zit elke maand een vast commissielid bij. Veel verschillende onderwerpen worden hier besproken. Afgelopen jaar is onder andere besproken: voeding, telefonie, verkiezingen, het klachtenaantal, bezoek, de winkel, het hitteplan en tv-zenders.

2.2 Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma

Dagprogramma

Het dagprogramma voor gedetineerden heeft in PI Lelystad hinder ondervonden van het personeelstekort. Het avondprogramma heeft het hele jaar geen doorgang kunnen vinden.

Gedetineerden in het plusprogramma werden hiervoor per 1 november 2024 gecompenseerd met €15,- per maand. Van 1 januari 2025 tot 1 mei 2025 is er gelaagd gedraaid, dit betekende dat gedetineerden in het plusprogramma in het weekend niet de extra uren buiten de cel kregen die ze behoorden te krijgen. Hiervoor kregen gedetineerden in het plusprogramma ook €15,- per maand. Voor beide compensaties werd er op de 15^e van elke maand gekeken naar wie in de afgelopen maand in het plusprogramma zat. Dan krijgt iemand een vergoeding. Per 1 mei 2025 is het gelaagd draaien gestopt en kregen de gedetineerden in het plusprogramma weer de uren in het weekend die ze horen te krijgen. Per 1 mei 2025 is dus ook de compensatie voor het gelaagd draaien gestopt. De compensatie voor het missen van de avondrecreatie is wel het hele jaar uitbetaald.

3) De rechtsprekende taak

3.1 De beklagvoorzitters

De commissie heeft zes leden die als voorzitters tijdens een beklagzitting fungeren. Er wordt bij toerbeurt voorgezeten. Dit zijn:

- dhr. mr. E.W. Akkerman;
- mw. mr. A. de Gooijer;
- dhr. mr. R. Appels;
- mw. mr. N.A. Berghuis;
- mw. mr. K.C. van Hoogmoed en
- mw. mr. Y. Hamelzky.

De overige leden van de Commissie van Toezicht treden afwisselend op als leden van de beklagcommissie. Dit kan een maandcommissaris zijn, maar ook een andere beklagvoorzitter.

3.2 De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie

3.2.1 Beklagzittingen

De beklagcommissie houdt vier keer per maand zitting op donderdagmiddag. In het verslagjaar zijn in totaal 43 beklagzittingen en vier rogatoire zittingen gehouden. De rogatoire zittingen zijn via teams gehouden. Vanuit de inrichting is een aparte verbinding gefaciliteerd voor de gedetineerde om digitaal aan de beklagzitting deel te kunnen nemen. De voorzitter van de beklagcommissie, de secretaris en de directeur hebben eveneens deelgenomen aan de beklagzitting via een eigen verbinding. De eventuele advocaten van een klager waren fysiek bij klager aanwezig of hebben deel kunnen nemen via een eigen verbinding.

Klager (en zijn eventuele advocaat) en het directielid worden gelijktijdig binnengelaten in de ruimte waarin de beklagzitting zal worden gehouden. Tijdens de zitting worden klager en zijn eventuele advocaat in de gelegenheid gesteld om de klacht(en) toe te lichten, waarna de directie de mogelijkheid krijgt om daarop te reageren. Aansluitend beraadslaagt de beklagcommissie buiten aanwezigheid van partijen. Vervolgens deelt de voorzitter, onder aanzegging van de beroepsmogelijkheid bij de RSJ, mondeling de beslissing van de beklagcommissie aan de partijen mee. Hiervan krijgen partijen een kennisgeving. Als een zaak zich niet leent voor een mondelinge uitspraak dan wordt er schriftelijk uitspraak

gedaan. Als er beroep wordt ingesteld bij de RSJ, wordt de mondelinge uitspraak uitgewerkt in een schriftelijke beslissing.

Cijfers aantal beklagzittingen:

Aantal beklagzittingen	43
	35 meervoudig
	8 enkelvoudig
	4 rogatoir (enkelvoudig)

3.2.2 Klachten

Als er sprake is van meerdere in één klaagschrift aangevoerde onderwerpen, waarover een gedetineerde zich wenst te beklagen, dan worden deze onderwerpen als afzonderlijke klachten aangemerkt. Een ontvangen klaagschrift dat voor behandeling op een beklagzitting in aanmerking komt wordt in overleg met een eventuele advocaat op een beklagzitting ingepland. Klager en de directie worden daarover schriftelijk geïnformeerd. Klachten met het onderwerp "ordemaatregel", "disciplinaire straf", "verlof" en "DBT" komen in beginsel direct in aanmerking voor behandeling op een beklagzitting.

Cijfers (info uit het managementoverzicht Klaver, cijfers kunnen afwijken)

Cijfers aantal klachten en grieven

Aantal klachten en grieven:	2172
	1805 klachten
	367 grieven
	291 grieven omgezet naar klacht

Cijfers uitkomst afdoening klachten

Er zijn in totaal 873 klachten afgedaan door de beklagcommissie op dan wel buiten zitting. Verder zijn er 143 rogatoire verhoren verwerkt doormiddel van een rogatoir verhoor of een overgedragen verzoek. Inzake 325 klachten was klager niet-ontvankelijk in zijn beklag. In 369 klachten volgde een ongegrondverklaring en in 179 klachten volgde een (deels) gegrondverklaring. Er zijn 191 klachten overgedragen aan een andere Commissie van Toezicht dan wel een andere instantie die bevoegd is om de klacht in behandeling te nemen, zoals de medische dienst van de inrichting. In 2025 zijn er totaal 2034 klachten behandeld en verwerkt. Dit zijn ook klachten die in eerdere jaren zijn ingediend. De voorgenoemde cijfers zijn weergegeven in de onderstaande tabel en terug te vinden in bijlage 2 van dit jaarverslag.

Beklagcommissie	2025
Afdoening na rogatoir verzoek	143
Gegrond	80

Deels gegrond	99
Ingetrokken	582
Ingetrokken ter zitting	58
Ingetrokken na bemiddeling	187
Niet ontvankelijk	325
Ongegrond	369
Overgedragen	191
Totaal	2034

Cijfers ingekomen klachten (per onderwerp)

In 2025 zijn er totaal 2096 nieuwe klachten ingediend. Hieronder volgt een overzicht van de in 2025 ingediende klachten, per onderwerp.

Onderwerpen	Aantal
Activiteiten (arbeid)	157
Activiteiten (div)	90
Activiteiten (lucht)	40
Activiteiten (sport)	19
Bejegening	164
Compensatie	0
Contact buitenwereld (bellen)	125
Contact buitenwereld (bezoek)	150
Contact buitenwereld (media)	0
Contact buitenwereld (post)	23
Controle	30
DBT	172
Disciplinaire straf	215
Eisen Verblijfsruimte	96
Geweld	11
Informatie/procedure	34
Nog onbekend	11
Ordemaatregel	50
Persoonlijke voorwerpen	79
Regime	39
Rek. cour./zak- en kleedgeld	56
Rogatoir verzoek	133
Schadeverhaal	3
Selectie/overpl. (ext)	10
Selectie/overpl. (int)	25
Toezicht	3
Transport	3

Verlaten inrichting	25
Verzorging (div)	71
Verzorging (godsd., levens.)	12
Verzorging (medische)	186
Verzorging (persoonlijke)	64
Totaal	2.096

Cijfers beroepen

In dit verslagjaar is er 179 keer beroep ingesteld bij de RSJ, 13 keer door de directie en 166 keer door de klager. Er zijn 25 beroepen bij de RSJ in 2025 behandeld. 4 beroepen zijn gegrond verklaard, 10 beroepen zijn ongegrond verklaard, er zijn 6 beroepen niet-ontvankelijk verklaard en 5 beroepen ingetrokken. In 154 beroepen is nog geen uitspraak gedaan door de RSJ. De voorgenoemde cijfers zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Beroepscommissie (uitspraken)	2025
Gegrond	4
Deels gegrond	0
Ingetrokken	5
Niet ontvankelijk	6
Ongegrond	10
Totaal	25

4. De adviestaak

4.1 Sociale veiligheid

4.1.1 Werkwijze

Sociale veiligheid gaat over grensoverschrijdend gedrag. Binnen de commissie zijn er twee portefeuillehouders sociale veiligheid aangesteld. Beide portefeuillehouders zijn ook maandcommissaris (dus geen beklagvoorzitter). Zij namen beiden deel aan pilottrainingen sociale veiligheid. Elke maand is er een ander commissielid maandcommissaris. Bij klachten over sociale veiligheid, worden de portefeuillehouders in beginsel op de hoogte gesteld door de secretaris. Aandachtspunten die vaker terugkeren worden bijgehouden.

Daarnaast is er sinds 18 juli 2024 in het administratieve verwerkingssysteem van de commissie de mogelijkheid opgenomen om het vakje 'sociale veiligheid' aan te vinken. Het vakje 'sociale veiligheid' is toegevoegd zodat enig inzicht verkregen kan worden in welke mate de beklagzaken (ook) over sociale veiligheid gaan. Dit is op initiatief van de kerngroep geweest. Wanneer een grief/klacht binnenkomt beoordeelt de secretaris de grief/klacht. Indien de gedetineerde het heeft over grensoverschrijdend gedrag in zijn grief/klacht, wordt het vakje 'sociale veiligheid' aangevinkt. Het gaat er bij de beoordeling dus om wat een gedetineerde in zijn grief/klacht stelt. Daarna wordt door de commissie uitgezocht of er daadwerkelijk sprake was van grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de kerngroep is het verzoek gedaan in het jaarverslag aan te geven hoe vaak het vinkje 'sociale veiligheid' is aangevinkt en zij hebben hiervoor een lijst met vormen van grensoverschrijdend gedrag gedeeld, om zoveel mogelijk de signalen op een eenduidige wijze in beeld te krijgen. Deze lijst is door de secretaris aangehouden bij het aanvinken van het vakje 'sociale veiligheid'. De lijst is als volgt:

- Intimiderend gedrag zoals het onder druk zetten, bang maken of overmatige controles uitvoeren
- Uitsluiten; iemand niet toelaten tot iets, zonder dat daarvoor een duidelijke reden aanwezig lijkt te zijn
- Pesten
- Racisme
- Discriminatie
- Fysiek geweld
- (Seksuele) intimidatie/ (seksueel) misbruik
- Onheuse bejegening
- Het vinkje sociale veiligheid en bovenstaande opsomming is geïntroduceerd en doorgegeven vanuit de Kerngroep.

4.1.2 Meldingen en afhandeling

Het 'vakje' sociale veiligheid is 93 keer aangevinkt in 2025. Dit betekent dat er 93 keer een grief/klacht binnen is gekomen waarbij de gedetineerde over een van de hierboven opgesomde vormen van grensoverschrijdend gedrag heeft geschreven in zijn grief/klacht. Dit betekent dus niet dat er daadwerkelijk sprake was van grensoverschrijdend gedrag. Na onderzoek door de commissie is gebleken dat in ruim 95% van de gevallen de grief/klacht achteraf niet bestempeld is als grensoverschrijdend gedrag. De overige grieven/klachten zijn, nadat de gedetineerde daarvoor toestemming gaf, besproken met de directie. In samenspraak met de directie zijn deze grieven/klachten adequaat opgepakt. In bijna alle gevallen zijn ze naar tevredenheid opgelost, vaak door een luisterend oor te bieden en/of een bemiddelingsgesprek te voeren.

In één klacht heeft de gedetineerde besloten om aangifte te doen van seksueel geweld door een medegedetineerde. Deze klacht is daarnaast ook op zitting geweest.

Het thema sociale veiligheid staat maandelijks op de agenda. Onveilige situaties worden dan besproken en op deze manier blijft het thema onder de aandacht en blijven we ons bewust van onze signalerende taak. In 2026 staat er een overleg gepland met de directie en de portefeuillehouders om in gesprek te gaan over de rol van alle partijen en de werkwijze.

4.2 Overig advies

Er zijn nog steeds gebreken in de uitreiking van de beslissingen. Tijdens de vergaderingen is hiervoor door de beklagcommissie net als vorig jaar regelmatig aandacht gevraagd. De commissie merkt hierbij op dat het beter gaat als voorgaande jaren. Ook is er aandacht gevraagd voor de procedures rondom het aanmelden en binnenlaten van bezoek.

Daarnaast is op een van de bijeenkomsten voor het personeel door de Commissie van Toezicht een presentatie gegeven over het werk van wat de commissie doet en haar taken. Zodat zij ook weten hoe te handelen in zaken die de Commissie aangaan.

5. Overige vermeldingswaardige activiteiten en gebeurtenissen

Tijdens de vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken: het wegwerken van achterstanden, activiteiten voor gedetineerden, bezoek, capaciteit, contra-indicatie, educatie van de commissie, huisregels, ISO-plaatsingen, de klachtenfunctionaris, personeelstekort, telefonie en projecten. De commissie acht het van belang om ook komend jaar aandacht te blijven besteden aan deze onderwerpen.

Achterstanden wegwerken

Vanwege het toenemend aantal klachten zijn de mogelijkheden voor het wegwerken van achterstanden onderzocht. Om de achterstanden weg te werken hebben de beklagvoorzitters samen met de secretarissen een dag beslissingen geschreven, dit zijn de zogeheten beslissingen buiten zitting (BBZ). Hierdoor zijn er circa 60 extra zaken weggewerkt.

Daarnaast is er een kwartaaloverleg opgezet waarbij de commissie in gesprek gaat met de directie, afdelingshoofden, juridische zaken en de klachtenfunctionaris. Dit overleg is gericht op klachtenvermindering. Vanuit dit overleg is er gestart met een pilot klachtenfunctionaris, om te proberen meer klachten aan de voorkant op te lossen. Daarnaast is er ingezet op een betere samenwerking tussen de maandcommissarissen en de afdelingshoofden.

Activiteiten voor gedetineerden

In 2025 is de 'Peace-inside-week' weer opgezet. Deze week heeft plaatsgevonden in november 2025. Het was een week voor gedetineerden met sportieve en educatieve activiteiten met als doel aandacht voor vrede.

Bezoek

In 2025 heeft de commissie veel klachten ontvangen over bezoek. Zowel regulier bezoek als bezoek zonder toezicht (BZT). Tijdens de vergaderingen en ook binnen de inrichting heeft de commissie hier veelvuldig aandacht voor gevraagd. Daarnaast zijn de BZT-richtlijnen aangescherpt, waardoor ook de voorwaarden duidelijker zijn. Er is een evaluatieformulier opgesteld, waardoor beter kan worden bijgehouden of er gebreken zijn aan de BZT-kamers. Ook is per 1 mei 2025 het beeldbellen in de bezoeksalen mogelijk gemaakt.

Capaciteit

Volgens de landkaart is de maximale capaciteit van PI Lelystad 684 gedetineerden. De inrichting zit vol. De inrichting is in 1995 gebouwd voor maximaal 576 gedetineerden. Een

groot aantal gedetineerden (door de meerpersoonscellen) vergt ook een groter aantal personeelsleden. Echter, gezien het personeelstekort, het hoge ziekteverzuim en groot verloop in personeel is optimale begeleiding van de gedetineerden daarmee een uitdaging. De groei van het aantal gedetineerden heeft ook tot gevolg gehad dat de ruimtes voor onderwijs, recreatie en sport meer dan maximaal benut worden.

Contra-indicatie

In 2025 zijn er veel klachten ingediend over de plaatsing op een meerpersoonscel. Wanneer een gedetineerde geen contra-indicatie heeft, kan hij op een meerpersoonscel geplaatst worden. De commissie heeft veel klachten ontvangen waarbij een gedetineerde stelt dat hij beschikt over een contra-indicatie (vanuit een andere PI) en toch in een meerpersoonscel wordt geplaatst. Veel van deze klachten zijn ongegrond verklaard.

Educatie voor de commissie

Enkele leden hebben de landelijke themadag bezocht. Ook heeft de commissie een bezoek gebracht aan een de PI Heerhugowaard, waarbij er ervaringen zijn uitgewisseld met een van de directeurs en zij een rondleiding hebben gekregen.

Huisregels

In februari 2025 zijn de huisregels in zeven talen samengevat. Zij zijn bij het BAD beschikbaar voor nieuwe gedetineerden.

Klachtenfunctionaris

In Lelystad is vanaf 2024 een klachtenfunctionaris ingezet. De klachtenfunctionaris is geen officiële functie. De klachtenfunctionaris werkt voor de inrichting en ondersteunt juridische zaken met het oppakken van klachten. Ook in 2025 heeft de klachtenfunctionaris veel klachten bemiddelt die bij de directie liggen waarin verweer is opgevraagd. Gebleken is dat de klachtenfunctionaris succesvol is in zijn bemiddeling en daardoor veel klachten heeft opgelost die vervolgens zijn ingetrokken. Daarnaast is de klachtenfunctionaris een aanspreekpunt voor de maandcommissarissen.

Personeelstekort

Naast het feit dat de maximale capaciteit van de inrichting wordt benut, is er dit jaar nog steeds sprake van een personeelstekort in de inrichting. Tevens is er een hoog ziekteverzuim en een hoog verloop in medewerkers. Het is de commissie gebleken dat de werkdruk bij het personeel hoog is. Het aantal openstaande vacatures is over het algemeen afgenomen. De inrichting heeft extra wervingsactiviteiten voor nieuw personeel georganiseerd.

Telefonie

In mei 2025 zijn er telefoons op alle cellen in PI Lelystad geplaatst. Hierdoor kunnen gedetineerden nu makkelijker in eigen tijd bellen. De telefoons zijn beschikbaar tussen 7:00 uur en 00:00 uur. De gedetineerden zijn content met de betere mogelijkheden om te bellen. De commissie heeft echter wel veel klachten ontvangen over de storingen bij de telecomprovider Telio.

Project Schoon Schip

Op 31 maart 2025 is er gestart met het project 'Schoon schip' dit houdt in dat het aantal goederen op cel gecontroleerd wordt en de cellen overzichtelijk worden. Dit wordt gedaan doormiddel van transparante bakken die gedetineerden kunnen gebruiken om hun spullen in op te bergen. Dit is mede belangrijk voor een betere algemene veiligheid en een betere brandveiligheid.

6. Algemene conclusie

Opmerkelijk is wederom de toename van het aantal klachten in 2025. De afgelopen jaren is er een stijging in het klachtenaantal waar te nemen. Dit leidt tot een toenemende werklast bij de leden van Commissie van Toezicht, zowel van de maandcommissarissen, de beklagrechters als van de ondersteuning vanuit het Bureau van de rechtbank en ook bij de juridische afdeling van de PI. De Commissie van Toezicht blijft dit monitoren en blijft in samenspraak met de PI zoeken naar oplossingen om de klachten sneller af te doen, maar ook te bekijken wat de oorzaak is van de blijvende instroom en of deze beïnvloed kan worden.

Daarnaast heeft de directie de commissieleden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij verschillende voorlichtingsbijeenkomsten en bijzondere activiteiten. Hieruit blijkt niet alleen de betrokkenheid van de commissie, maar ook dat de directie de commissie goed op de hoogte houdt van hetgeen er in de inrichting speelt. Dit uit zich ook in het feit dat er contact is tussen de directie en één of meerdere commissieleden buiten de standaard contactmomenten, zoals een zitting of vergadering. Dit contact vindt ook plaats in informele setting.

7. Bijlagen

Met ingang van 2012 verzoekt de Dienst Justitiële Inrichtingen aan de commissie om bij haar jaarverslag het managementoverzicht en totaaloverzicht uit KLAVER¹ te voegen.

De commissie zal aan dit verzoek tegemoetkomen maar plaatst daarbij wel een kanttekening. KLAVER baseert de berekeningen op alle klachten waarin enige activiteit is geweest in het verslagjaar, in casu 2025. Dit betekent dat in de gevraagde overzichten ook gegevens worden meegenomen van klachten met een kenmerk uit het voorgaande jaar (2023).

De commissie baseert de berekeningen en gegevens in haar verslag uitsluitend op klachten die zijn aangemaakt in het verslagjaar. Dit betekent dat de verzochte overzichten aantoonbaar afwijkend zullen zijn van hetgeen in andere hoofdstukken van dit verslag is te lezen.

¹ Staat voor **KL**Achten **Ver**werken **En** **R**apporteren en is het klachtenregistratiesysteem van de commissies van toezicht.

Bijlage 1: Managementoverzicht 2025

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CvT Bureau Midden-Nederland - P.I. Lelystad <Overige klachten waarbij er geen afdeling is opgevoerd>

2025	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom														eind voorraad
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongegrond	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na procedu- rizaal verzoek	grief afgedaan	
januari	819	148	145	3	1	196	194	2	146	5	34	12	8	40	59	22	7	5	4	771
februari	771	154	147	7	1	156	153	3	135	5	28	3	21	2	36	30	3	28		769
maart	769	153	135	18	10	159	157	2	139	8	26	4	13	5	72	26	3	2		763
1e kwartaal	819	455	427	28	12	511	504	7	140	18	88	19	42	47	167	78	13	35	4	763
april	763	198	163	35	13	184	182	2	223	9	38	16	13	33	44	8	13	3	6	777
mei	777	158	132	26	26	180	171	9	168	16	34	13	14	36	40	18	4	3	2	755
juni	755	166	131	35	30	157	151	6	175	5	38	13	9	39	30	9	4	5	5	764
2e kwartaal	763	522	426	96	69	521	504	17	189	30	110	42	36	108	114	35	21	11	13	764
juli	764	208	170	38	15	182	172	10	123	3	20	6	21	16	62	14	3	24	13	790
augustus	790	245	183	62	60	194	177	17	98	1	21	12	21	12	57	13	7	13	37	841
september	841	169	132	37	36	162	154	8	108	4	35	5	24	11	29	18	4	9	23	848
3e kwartaal	764	622	485	137	111	538	503	35	110	8	76	23	66	39	148	45	14	46	73	848
oktober	848	245	201	44	37	235	234	1	120	2	30	6	19	34	72	4	3	32	33	858
november	858	157	130	27	20	213	208	5	123	14	28	5	12	71	52	13	1		17	802
december	802	171	136	35	27	177	172	5	117	8	37	4	16	26	29	12	6	19	20	796
4e kwartaal	848	573	467	106	84	625	614	11	120	24	95	15	47	131	153	29	10	51	70	796
Totaal	819	2172	1805	367	276	2195	2125	70	140	80	369	99	191	325	582	187	58	143	160	796

Bijlage 2: Totaaloverzicht 2025

Doorloop termijnen in dagen											
>60	51-60	41-50	31-40	11-30	0-10	Uitstroom grieven	Uitstroom klachten	Totaal uitstroom	Grief naar klacht	Instroom grieven	Instroom klachten
1386	110	154	155	159	231	70	2125	2195	291	367	1805
Totaal instroom											
2172	1805	367	291	2195	2125	70	231	159	155	154	110
Beslissingen											
Onbevoegd	Grief afgedaan	Afdoening na rogatoir verzoek	Ingetrokken ter zitting	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken	Niet ontvankelijk	Overgedragen	Deels gegrond	Ongegrond	Gegrond	
1	160	143	58	187	582	325	191	99	369	80	